

Anestesisykepleierne NSF

– alltid til stede

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere Introduksjon

Utarbeidet av:
Arbeidsgruppen

Sist
oppdatert:
September
2022

Godkjent av
ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Introduksjon

Formål

Anestesisykepleiere skal utøve sin virksomhet i samsvar med gjeldende lovverk, Norsk standard for anestesi, NSF's Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere, ICN's etiske regler og Grunnlagsdokument for anestesisykepleiere.

Et målrettet og systematisk kompetanseprogram tilrettelegger for at anestesisykepleiere med spesialistgodkjenning innehar nødvendige kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Dette vil sikre en mer enhetlig kvalitet på anestesisykepleieres kompetanse.

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere legger opp til at det i løpet av en fem årsperiode gjennomføres 100 timer med faglig oppdatering, i gjennomsnitt 20 timer pr år. Av disse timene skal obligatoriske tema utgjøre 80 timer, mens 20 timer kan disponeres fritt av det enkelte sykehus/avdeling. I mange tilfeller legges det opp til undervisning a 45 minutter som en «time». I slike tilfeller anbefales det å legge opp til 15 minutters forlesing eller - som selvstudie, eventuelt en presentasjon, og telle dette som en time.

Praktiske tips til hjelp ved implementering av kompetanseprogrammet

1. Utarbeide overordnet strategisk kompetanseplan med kortsiktige og langsiktige mål.
2. Utarbeide detaljert kompetanseplan årlig, som skisserer hvilken undervisning som skal foregå, på hvilken måte og til hvilken tid, samt evt kursdeltakelse.
3. Kurs:
 - Noen timer faglig oppdatering vil kunne avvikles gjennom deltakelse på Anestesisykepleierne NSF's fagkongress og lokalgruppearrangementer. I slike tilfeller spesifiserer arrangementsansvarlig at deltakelse kvalifiserer til et gitt antall timer ihht kompetanseprogrammet.
 - Elektroniske kurspakker har sin fordel ved at disse kan gjennomføres av den enkelte når det er tid å avsette, som f.eks ved avsatt individuell kompetansetid i turnus. Dette egner seg for eksempel til obligatorisk teorigjennomgang før praktisk utsjekking/test.
4. Innarbeide fagdager i turnus. Med identisk innhold på det antall dager som kreves for å nå alle anestesisykepleierne vil man kunne tilby alle samme oppdatering.

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere Introduksjon

Utarbeidet av:
Arbeidsgruppen

Sist
oppdatert:
September
2022

Godkjent av
ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

5. Samarbeid med andre sykehus i nærheten, enten innenfor samme foretak eller andre foretak i rimelig geografisk nærhet.
6. Arrangere miniseminar umiddelbart etter arbeidstid. Avspaseres time for time.
7. Ved oppsett av ukens bemanningslister – utnytte mulig overskuddsbemanning som øremerkes på listen til faglig oppdatering. Viktig å påpeke at disse timene veldig fort kan utebli, og at innhold og opplegg velges med det for øye.
8. Utnytte evt. muligheter i uke 43 under anestesilegenes høstmøte.
9. Andre mulige former for kompetansehevingstiltak kan være:
 - Fellesmøter med legene
 - Refleksjon over egen læring
 - Kollegaveiledning
 - Læring i praksis ved f.eks kasuistikk og fremlegg på fagdager og/eller fellesmøter
10. Synliggjør ansvar for egen læring

Oversikt over gjennomføring av kompetanseprogram

Den enkelte anestesisykepleier må selv registrere gjennomføring av de ulike kompetanseprogrammene i avdelingens system, f.eks GAT/Kompetanseportalen, og har ansvar for å oppfylle kravene som defineres under.

Kompetanseprogrammene

Følgende kurs er obligatoriske (til sammen 80 timer over 5 år):

- Anafylaksi*
- Vanskelige luftveier*
- Spesielle medisinske tilstander*
- Farmakologi, inklusive blod- og væskebehandling*
- Eldre
- Barn
- Hypotermi
- Smertebehandling (under utarbeiding)
- Den kritisk syke pasienten på andre avdelinger/settinger
- Ultralydveiledning og venøs tilgang
- Pasientsikkerhet
- Juridiske og etiske aspekter
- Veiledning av studenter
- Simulering

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere Introduksjon

Utarbeidet av:
Arbeidsgruppen

Sist
oppdatert:
September
2022

Godkjent av
ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Temaer markert med * skal gjennomgås årlig.

Eksempler på valgfrie tema (til sammen 20 timer over 5 år)

- Kunnskapsbasert praksis
- Transportmedisin
- Leiring
- Klinisk monitorering

AHLR og medisinsk utstyr er pålagt oppdatering. Dette kan eventuelt inngå som en andel av de valgfrie timene.

Det er viktig å understreke dette kun er et forslag. Kursenes innhold må tilpasses den enkelte anesthesiavdelings behov.

Vår anbefaling er at disse kursene utformes etter vedlagt mal og innlemmes i avdelingens samlede kompetanseprogram med egne definerte krav til kvalitet og gjennomføring.

Ved gjennomføring av eksterne kurs kan arrangør be Utdanningsutvalget i Anestesisykepleierne NSF å vurdere om kurset kan inngå som del av kompetanseprogrammet.

Landsstyret Anestesisykepleierne NSF

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Anafylaksi

Utarbeidet av:
Elizabeth Reine

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Formål

Sikre at anestesisykepleiere opprettholder kunnskap og handlingskompetanse til å ivareta pasienter som utvikler anafylaktisk reaksjon i forbindelse med anestesi eller annen behandling.

Kompetanseprogrammet innenfor anafylaksi fokuserer på preoperativ kartlegging og forberedelse, perioperativ anestesisykepleie samt plan for oppfølging etter anafylaksi.

Læringsutbytter

Kunnskap

Anestesisykepleier har

- avansert kunnskap om symptomer på allergi, anafylaktisk reaksjon og anafylaktisk sjokk
- avansert kunnskap om behandling av allergi og anafylaktisk reaksjon
- inngående kunnskap om forebygging av allergiske reaksjoner til pasienter i behandlingsforløp
- inngående kunnskap om utløsende agens
- inngående kunnskap om dokumentasjon, diagnostikk og videre oppfølging av pasienter etter anafylaktisk reaksjon

Ferdigheter

Anestesisykepleier kan

- identifisere en mulig allergisk reaksjon
- identifisere anafylaktisk sjokk
- iverksette livreddende behandling av allergisk reaksjon og anafylaktisk sjokk i henhold til gjeldende retningslinjer
- bidra til god samhandling i teamet rundt pasienten med alvorlig allergisk reaksjon
- identifisere en allergisk reaksjon og gjennomføre livreddende tiltak og behandling etter gjeldende retningslinjer
- anvende sine kunnskaper til å håndtere en anafylaktisk reaksjon i samarbeid med andre faggrupper i behandlingsteamet
- bidra til utarbeidelse av kunnskapsbaserte retningslinjer og prosedyrer relatert til identifikasjon av anafylaksi, håndtering og behandling av anafylaktiske reaksjoner
- bidra til opplæring/veiledning av kolleger, studenter i anestesisykepleie og andre faggrupper i identifikasjon, behandling og oppfølging av alvorlige allergiske reaksjoner

Innhold

- Forekomst og definisjon
- Patofysiologi ved alvorlig allergisk reaksjon, anafylaktisk reaksjon
- Symptomer
- Differensialdiagnoser

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Anafylaksi

Utarbeidet av:
Elizabeth Reine

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

- Risikofaktorer
- Behandling
- Profylakse, etterbehandling og utredning

Forslag til pedagogiske metoder

- E-læringsprogram
- Gjennomgang av case
- Forelesning
- Simulatortrening
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Campbell RL, Kelso JM. Anaphylaxis: Emergency treatment. 2022. I: Feldweg AM. www.uptodate.com.

European Society of Anaesthesiology/European Board of Anaesthesiology. Task force patient safety: Emergency quick reference guide: section 2: Anaphylactic reaction

Leonardsen ACL. Anestesisykepleie. Oslo; Cappelen Damm Akademisk: 2021. Se referanselistene til de ulike kapitlene.

**Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Vanskelig luftvei**

Utarbeidet av:
Kari Fremstad

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogrammet for anestesisykepleiere innen vanskelig luftvei, er at anestesisykepleier holder seg oppdatert, og opprettholder generell kunnskap om og ferdigheter knyttet til luftveissikring hos pasienter som skal i narkose, eller som ikke opprettholder fri luftvei av egen vilje. Formålet er også at anestesisykepleier kan identifisere tegn på vanskelig luftvei.

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier

- har avansert kunnskap om menneskets luftveier, hva som kjennetegner luftveiene til de ulike pasientgruppene, fra det premature barnet til den komplekse pasienten med sammensatte lidelser
- har avansert kunnskap om farmakologi og legemidler som brukes ved anestesi, og dens betydning for luftveiene
- har avansert kunnskap om avdelingens luftveisutstyr
- har avansert kunnskap om betydning av leiring for oversikt av luftveiene
- kan vurdere risiko for aspirasjon

Ferdigheter

Anestesisykepleier

- har god innsikt i avdelingens luftveisutstyr
- kan vurdere luftveiene til de pasientene som skal opereres
- kan vurdere risiko i forhold til aspirasjon
- kan gjøre tiltak som bedrer tilgang/oversikt over pasientens luftvei, herunder leirings betydning for gjennomføring av anestesi
- kan planlegge og utføre luftveissikring til pasienter som skal i narkose, eller ikke opprettholder fri luftvei
- har tekniske ferdigheter i å opprettholde frie luftveier og ventilasjon ved bruk av maske/bag, supraglottiske hjelpemidler, og trakeal intubasjon hos barn og voksne
- kan anvende hjelpemidler ved vanskelige luftveier – herunder transtrakeal og/eller kirurgisk tilgang, samt videolaryngoskopi og bronkoskopi

Pedagogiske metoder

- gjennomgang av avdelingens prosedyre og algoritme årlig slik at den er kjent
- årlig gjennomgang av avdelingens utstyr som brukes ved akutt luftvei
- utsjekk på avdelingens luftveisutstyr
- praktisk scenariotrening av akutt luftvei i egen avdeling, samt bruk av avdelingens utstyr
- selvstudie (med lesepakke)

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Vanskelig luftvei

Utarbeidet av:
Kari Fremstad

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

- planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Kunnskapsdepartementet. Nasjonal retningslinje for anestesisykepleierutdanning. 2022.

Norsk Anestesiologisk Forening og Anestesisykepleierne NSF. Norsk Standard for Anestesi. 2022.

Leonardsen ACL, Svarthaug LA. Luftveier og luftveishåndtering. I: Leonardsen ACL. Anestesisykepleie. Cappelen Damm Akademisk. 2021.

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Spesielle medisinske tilstander

Utarbeidet av:
Ann-Chatrin Linqvist
Leonardsen

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleieren innen spesielle medisinske tilstander er at anestesisykepleier holder seg oppdatert på både sjeldne og hyppig forekommende tilstander ved aktuelle arbeidssted.

Fokus er både på preoperativ kartlegging og forberedelse, peroperativ anestesisykepleie og plan for postoperativ oppfølging.

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier har

- avansert kunnskap om ulike pasientgrupper, fra det premature barnet til den komplekse pasienten med sammensatte lidelser
- avansert kunnskap i fysiologi og patofysiologi som er relevant for yrkesutøvelsen

Ferdigheter

Anestesisykepleier

- kan i samarbeid med anestesilege gjennomføre anestesi til pasienter med mer komplekse sykdomstilstander (ASA 3<) og tilrettelegge for behandling og kirurgi
- kan utføre og/eller delta ved preanestetiske samtaler, innhente anamnese, samt foreslå og utføre eventuelle fysiske undersøkelser ut i fra pasientens tilstand
- vurderer og evaluerer forhold som for eksempel medisiner, komorbiditet, allergier og tidligere anestesierfaring som kan påvirke valg av anestesimetode
- identifiserer potensielle risikofaktorer
- utarbeider i samarbeid med anestesilege en plan for anestesiforløpet, basert på pasientens tilstand og inngrepets art
- forbereder, administrerer og tilpasser anestesimedikasjon, anestesiprosedyre og andre intervensjoner i samråd med anestesilege, tilpasset pasientens komorbiditet og den kirurgiske prosedyren

Innhold

Eksempler på medisinske tilstander kan være:

- Hjerte-kar sykdom
- Lungesykdom
- Overvekt
- Gravide/ammende
- Diabetes
- Øyeblikkelig hjelp/traumer

Listen er ikke uttømmende og bør tilpasses avdelingens behov.

Pre-, per- og postoperativ anestesisykepleie ved de ulike tilstandene.

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Spesielle medisinske tilstander

Utarbeidet av:
Ann-Chatrin Linqvist
Leonardsen

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Forslag til pedagogiske metoder

- Gjennomføre forelesning på omgang
- Forelesning fra anestesilege
- Casediskusjoner i gruppe
- E-læring
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Leonardsen ACL. Anestesisykepleie. Oslo; Cappelen Damm Akademisk: 2021. Se referanselistene til de ulike kapitlene.

UptoDate.com. Søk aktuell tematikk; kombiner aktuelle tilstand med anesthesia.

**Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Farmakologi inklusive blod- og væskebehandling**

Utarbeidet av:
Rita Stenseth

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13. september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogrammet for farmakologi inklusive blod- og væskebehandling er at anestesisykepleieren holder seg oppdatert på gjeldende nasjonale lovverk og virksomhetens prosedyrer angående legemiddelhåndtering og behandling med intravenøse væsker og blodprodukter.

Fokus er både på preoperativ kartlegging og forberedelse, peroperativ anestesisykepleie og plan for postoperativ oppfølging.

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier har

- avanserte kunnskaper om anestesimidler og ulike anestesimetoder, farmakokinetikk og -dynamikk
- avansert kunnskap om lover og forskrifter som regulerer legemiddelhåndtering
- spesialisert innsikt i vasoaktiv behandling, væskebehandling og transfusjoner
- avansert kunnskap om sirkulasjonsfysiologi og behov for væske og -blodbehandling

Ferdigheter

Anestesisykepleier kan

- analysere og vurdere tiltak av effekt og bivirkninger til anestesimedikamenter
- benytte relevante metoder for å etablere intravaskulær og intraossøs tilgang

Innhold

- Anestesimidler
- Vasoaktive medikamenter
- Farmakologi
- Ulike anestesimetoder
- Anestesi og kirurgisk effekt på sirkulasjon
- Væskebehandling
- Transfusjon av blodprodukter
- Etablering av intravaskulær aksess med og uten ultralyd
- Intraossøs aksess

Pedagogiske metoder

- Teoretisk gjennomgang; kursdager, e-læring, fagkongresser, deling av aktuelle case
- Ferdighetstrening innen intravaskulær og intraossøs tilgang, simulering, fysisk gjennomgang av avdelingens prosedyrer for blodbestilling og transfusjoner
- Gjennomgang av LAST koffert o.l.

Litteratur

Bekkhuis, E., Halstensen, T.D (2021) Væskebehandling og syre-base-balanse i Anestesisykepleie Leonardsen, A.C.L (red) Cappelen Damm, Oslo 2021, 3. utg.

[Blodtransfusjon - Helsebiblioteket.no](https://helsebiblioteket.no)

**Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Farmakologi inklusive blod- og væskebehandling**

Utarbeidet av:
Rita Stenseth

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Forskrift om legemiddelhåndtering [Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp - Lovdata](#)

Lian, S.I., Næss, T. Farmakologi- forståelse og klinisk utøvelse i Anestesisykepleie
Leonardsen, A.C.L (red) Cappelen Damm, Oslo 2021, 3. utg

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Anestesi til eldre

Utarbeidet av:
Therese J Finjarn

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13. september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleiere innen anestesi til eldre er at anestesisykepleiere skal holde seg faglig oppdatert på normale fysiologiske forandringer og hyppig forekommende aldersrelaterte utfordringer hos den eldre pasienten som kan få konsekvenser for det perianestetiske forløpet.

Fokus er både preoperative forberedelser og optimalisering, peroperativ anestesisykepleie og plan for postoperativ oppfølging.

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier har

- avansert kunnskap om kommunikasjon, opplevelser, reaksjoner og mestringsstrategier hos eldre pasienter og deres pårørende
- avansert kunnskap i fysiologi og patofysiologi hos den eldre pasienten
- spesialisert innsikt aldersrelaterte endringer knyttet til farmakokinetikk og -dynamikk, som igjen kan få konsekvenser for administreringen av legemidler pre-, per- og postoperativt
- spesialisert innsikt i vasoaktiv behandling, væskebehandling og transfusjoner hos den eldre pasienten
- inngående kunnskap om kirurgiske metoder og leiring av den eldre pasienten under anestesi

Ferdigheter

Anestesisykepleier kan

- gjennomføre anestesi til eldre pasienter og til eldre pasienter med mer komplekse sykdomstilstander i samarbeid med anestesilege og andre profesjoner
- preoperativt vurdere utføre og/eller delta ved preanestetiske samtaler, innhente anamnese, samt foreslå og utføre eventuelle fysiske undersøkelser ut i fra pasientens tilstand
- vurdere og evaluere forhold som for eksempel medisiner, komorbiditet, allergier og tidligere anestesierfaring som kan påvirke valg av anestesimetode
- identifisere potensielle risikofaktorer
- i samarbeid med anestesilege utarbeide en plan for anestesiforløpet, basert på pasientens tilstand og inngrepets art
- forberede, administrere og tilpasse anestesimedikasjon, anestesiprosedyre og andre intervensjoner i samråd med anestesilege, tilpasset pasientens komorbiditet og den kirurgiske prosedyren

Innhold

- Fysiologiske forandringer
-Respiratoriske

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Anestesi til eldre

Utarbeidet av:
Therese J Finjarn

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

- Kardiovaskulære
- Nevrologiske
- Legemiddelomsetning
- Skrøpelighet (frailty/fragility)
- Delir

Forslag til pedagogiske metoder

- Forelesninger
- Presentasjon og samtale av tema på morgenmøter/fagdager
- Case
- E-læring
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Barnett S, Joshi GP. Anesthesia for older adults. 2022. In: Nussmeyer NA. www.uptodate.com

Leonardsen ACL (red.). Anestesisykepleie. Cappelen Damm; 2021. s. 297-304.

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere Barneanestesi

Utarbeidet av:
Inger Brit T Bakkalia

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13. september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleiere innen barneanestesi er å sikre at anestesisykepleiere innehar nødvendig kunnskap og ferdigheter til å kunne gi anestesi til barn.

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier har

- avansert kunnskap om barns mentale/psykososiale utviklingstrinn og valg av tilnærming for å oppnå best mulig relasjon.
- avansert kunnskap om aldersvariabel fysiologi og patofysiologi samt alderens innvirkning på farmakologiske prosesser og valg av anestesiteknikk
- avansert kunnskap om kommunikasjon, opplevelser, reaksjoner og mestringsstrategier hos pasienter og pårørende
- spesialisert innsikt i vurdering og sikring av pasientens luftveier og ventilasjon
- spesialisert innsikt i vasoaktiv behandling, væskebehandling og transfusjon

Ferdigheter

Anestesisykepleier

- kan i samarbeid med anestesilege gjennomføre anestesi til barn i henhold til Norsk Standard for Anestesi
- kan benytte kommunikasjon og kunnskap om mestringsstrategier for å ivareta barnet og pårørende
- kan bruke relevante metoder ved preanestetisk vurderinger, forberedelse og gjennomføring av generell-, regional-, og lokal anestesi samt sedasjon
- kan anvende kunnskap og ferdigheter for å prioritere hensiktsmessig i akutsituasjoner og handle raskt og forsvarlig, slik at pasientens livsviktige funksjoner opprettholdes eller gjenoprettes
- kan bruke relevante metoder for å etablere intravaskulær og intraossøs tilgang, inklusiv ultralydveiledet tilgang
- har avansert tekniske ferdigheter i å opprettholde frie luftveier og ventilasjon ved bruk av maske/bag, supraglottiske hjelpemidler, og tracheal intubasjon hos barn, samt anvende hjelpemidler ved vanskelige luftveier
- har utviklet situasjonsbevissthet og evne til å kunne prioritere, og eventuelt omprioritere relevante tiltak for å være i forkant og forutse og forebygge komplikasjoner

Innhold

- Barns utvikling fysisk og psykososialt
- Barns anatomi og fysiologi
- Forberedelse av barn som skal til anestesi og operasjon
- Pre-, per- og postoperativ anestesisykepleie til barn

**Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Barneanestesi**

Utarbeidet av:
Inger Brit T Bakkalia

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13. september 2022

- Luftveishåndtering + ventilasjon hos barn
- Komplikasjoner og risiko ved anestesi til barn
- Farmakologi
- Væskebehandling og transfusjon ved barneanestesi
- Pasientmedvirkning og alternative metoder til tvang

Forslag til pedagogiske metoder

- Forelesning fra både anestesilege og anestesisykepleier
- Utveksling av erfaring
- Ferdighetstrening
- Simulering
- Barnekurs
- Nordisk utdanning i barneanestesi (NUBA) <https://www.nuba.no/>
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Grunnleggsdokument for anestesisykepleier. Oslo: Anestesisykepleierne landsgruppe av Norsk Sykepleierforbund (ANSF) 2020

Helse og omsorgsdepartementet. Forskrift om barns opphold i helseinstitusjon. 2001. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2000-12-01-1217>

Kunnskapsdepartementet. Forskrift om nasjonal retningslinje for anestesisykepleierutdanning. 2021. <https://lovdata.no/nav/forskrift/2021-10-26-3091>

Leonardsen ACL. Anestesisykepleie. Oslo; Cappelen Damm Akademisk: 2021. s276-296

Norsk standard for anestesi. Oslo: Norsk anesthesiologisk forening (NAF) og Anestesisykepleierne landsgruppe av Norsk Sykepleierforbund (ALNSF). 2016

www.alnsf.no/anestesisykepleierne/norsk-standard-for-anestesi

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere Hypotermi

Utarbeidet av:
Mari-Anne Aanes

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13. september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleieren innen hypotermi er å sikre at anestesisykepleiere innehar nødvendig kunnskap og ferdigheter til å kunne forebygge og behandle utilsiktet hypotermi i det perioperative forløpet

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier har

- avansert kunnskap om fysiologi og termoregulering
- avansert kunnskap om hvordan anestesimidler påvirker temperaturreguleringen
- avansert kunnskap om hvordan pasientens kjernetemperatur påvirker legemidler
- avansert kunnskap om aldersvariabel fysiologi og patofysiologi samt alderens innvirkning på farmakologiske prosesser og valg av anestesiteknikk
- kunnskaper om konsekvenser av utilsiktet hypotermi
- spesialisert innsikt i vurdering og sikring av pasientens kjernetemperatur
- spesialisert innsikt i vasoaktiv behandling, væskebehandling og transfusjon spesifikt knyttet til hypoterme pasienter
- inngående kunnskap om smittevern og infeksjonsforebyggende tiltak som utgangspunkt for å forebygge hypotermi

Ferdigheter

Anestesisykepleier

- kan bruke relevant temperaturmonitorering
- kan bruke relevante metoder for å forebygge utilsiktet hypotermi
- har utviklet situasjonsbevissthet og evne til å kunne prioritere, og eventuelt omprioritere relevante tiltak for å være i forkant og forutse og forebygge komplikasjoner
- har avansert tekniske ferdigheter i å opprettholde normal kjernetemperatur i det perioperative forløpet
- kan identifisere, analysere og vurdere risiko for komplikasjoner, forebygge og iverksette nødvendige tiltak under utøvelse av anestesi
- kan anvende relevante kunnskaper og aktuelle retningslinjer for å forebygge infeksjoner og smitte

Innhold

- Temperaturregulering
- Konsekvenser av utilsiktet hypotermi
- Forebygging av perioperativ hypotermi
- Temperaturmonitorering
- Behandling av perioperativ hypotermi

Forslag til pedagogiske metoder

**Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Hypotermi**

Utarbeidet av:
Mari-Anne Aanes

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

- Forelesning fra både anestesilege og anestesisykepleier
- Utveksling av erfaring
- Ferdighetstrening
- Simulering
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Forskrift om nasjonal retningslinje for anestesisykepleierutdanning, (Rethos 3) 26.10.2021

Helsebiblioteket: 2015. Hypotermi perioperativt - forebygging og behandling.
<https://www.helsebiblioteket.no/fagprosedyrer/ferdige/Hypotermi-perioperativt-forebygging-behandling>

Leonardsen ACL. Anestesisykepleie. Oslo; Cappelen Damm Akademisk: 2021. s76-80, s 273, s 354, s 379

Norsk anesthesiologisk forening (NAF) og Anestesisykepleierne Norsk Sykepleierforbund. 2016 Norsk standard for anestesi. www.alnsf.no/anestesisykepleierne/norsk-standard-for-anestesi

Sessler DI. Perioperative thermoregulation and heat balance. Lancet 2016; 387 (10038): 2655-2664

Sessler DI. Perioperative heat balance. Anesthesiology 2000; 92 (2): 578-596

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Anestesisykepleie til den kritisk syke pasienten på andre
Avdelinger (intensivarbeid/under pandemier/katastrofearbeid ol)

Utarbeidet av:
Mari-Anne Aanes

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleieren innen anestesisykepleie til den kritisk syke pasienten på andre avdelinger er å sikre kunnskaper og ferdigheter som sikrer kvalitet i akutte situasjonen utenfor anesthesiavdeling.

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier har

- inngående kunnskap om akuttmedisinske og intensivmedisinske tilstander
- inngående kunnskap om anestesisykepleierens rolle ved pandemier, beredskap- og krisehåndtering ved større ulykker, terror og i krigs- og katastrofeområder
- spesialisert innsikt i funksjon, kontroll, anvendelse og vedlikehold av avansert medisinsk utstyr innenfor anesthesi- og akuttmedisin for å kunne håndtere avvik og ivareta pasientsikkerhet

Ferdigheter

Anestesisykepleier kan

- håndtere akutt- og intensivmedisinske pasienter ved pandemier og andre beredskapssituasjoner ved katastrofer og større ulykker.
- analysere, vurdere og selvstendig ivareta pasienters vitale funksjoner i akutte situasjoner i og utenfor sykehus
- bruke kunnskaper og ferdigheter for å håndtere akutt- og intensivmedisinske pasienter ved pandemier og andre beredskapssituasjoner ved katastrofer og større ulykker
- anvende kunnskap og ferdigheter for å prioritere hensiktsmessig i akuttsituasjoner og handle raskt og forsvarlig, slik at pasientens livsviktige funksjoner opprettholdes eller gjenoprettes
- analysere, vurdere og håndtere komplekse og kritiske situasjoner i samsvar med helselovgivning og profesjonsetikk
- anvende kunnskap og ferdigheter for å prioritere hensiktsmessig i akuttsituasjoner og handle raskt og forsvarlig, slik at pasientens livsviktige funksjoner opprettholdes eller gjenoprettes

Innhold

- Prehospitalt arbeid
- Akutt og kritisk syke pasienter på intensivavdeling
- Bistand ved katastrofe, krise eller krig

Forslag til pedagogiske metoder

- Forelesning fra både anestesilege og anestesisykepleier
- Utveksling av erfaring
- Ferdighetstrening
- Simulering

Kompetanseprogram for anesthesisykepleiere
Anesthesisykepleie til den kritisk syke pasienten på andre
Avdelinger (intensivarbeid/under pandemier/katastrofearbeid ol)

Utarbeidet av:
Mari-Anne Aanes

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Forskrift om nasjonal retningslinje for anesthesisykepleierutdanning, (Rethos 3) 26.10.2021

Leonardsen ACL. Anesthesisykepleie. Oslo; Cappelen Damm Akademisk: 2021. s 408-415

Norsk standard for anestesi. Oslo: Norsk anesthesiologisk forening (NAF) og
Anesthesisykepleiernes landsgruppe av Norsk Sykepleierforbund (ALNSF): 2016
www.alsnf.no/anesthesisykepleierne/norsk-standard-for-anestesi

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Ultralydveiledning (venøse tilganger)

Utarbeidet av:
Inger Brit T Bakkalia

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13. september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleiere innen ultralydveiledning og venøse tilganger er å sikre at anestesisykepleiere innehar nødvendig kunnskap og ferdigheter ved bruk av ultralydveiledet vaskulær tilgang.

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier har

- spesialisert innsikt i intravaskulær tilgang, bruksområde for hver enkel intravaskulære tilgang og vedlikehold
- inngående kunnskap om smittevern og infeksjonsforebyggende tiltak i forbindelse med vaskulær tilgang

Ferdigheter

Anestesisykepleier kan

- bruke ultralyd for etablering av vaskulær tilgang
- anvende relevante kunnskaper og aktuelle retningslinjer for å forebygg infeksjoner og smitte

Innhold

- Pasientens anatomi og fysiologi (vener, arterier, sener, nerver)
- Bruk av ultralyd ved innleggelse av vaskulære tilganger
- Komplikasjoner og risiko ved ultralydveiledet vaskulær tilgang

Forslag til pedagogiske metoder

- Forelesning fra både anestesilege og anestesisykepleier
- Utveksling av erfaring
- Ferdighetstrening
- Kurs
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Kunnskapsdepartementet. Forskrift om nasjonal retningslinje for anestesisykepleierutdanning. 2021. <https://lovdata.no/nav/forskrift/2021-10-26-3091>

Leonardsen ACL. Anestesisykepleie. Oslo; Cappelen Damm Akademisk: 2021, s 115

	Kompetanseprogram for anestesisykepleiere Pasientsikkerhet		
Utarbeidet av: Ann-Chatrin Linqvist Leonardsen	Sist oppdatert: September 2022	Godkjent av ANSF landsstyre	Gyldig fra: 13.september 2022

Formål
<p>Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleiere innen pasientsikkerhet er å sette fokus på systematisk pasientsikkerhetsarbeid som en viktig del av anestesisykepleieres funksjon, og øke kunnskaper og ferdigheter som gjør anestesisykepleiere i stand til å initiere og aktivt delta i kvalitets- og forbedringsarbeid på egen arbeidsplass.</p>
Læringsutbytter
<p><i>Kunnskaper</i></p> <p><i>Anestesisykepleier har</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • inngående kunnskap om risiko- og pasientsikkerhetsteori, kvalitets- og forbedringsmetodikk, implementeringsteori og innovasjon innenfor anestesisykepleie • inngående kunnskap om pasientsikkerhetskultur og arbeidsmiljø • inngående kunnskap om hendelsesgjennomgang- og analyse om uønskede hendelser • inngående kunnskap om risikoområder i anesthesi- og operasjonsavdelinger, ved anestesiarbeid i intensivavdelinger og innen akuttmedisin <p><i>Ferdigheter</i></p> <p><i>Anestesisykepleier kan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende og formidle fagkunnskap, relevant pasientsikkerhetsteori og forbedringsmetodikk for å forebygge pasientskader • faglig forsvarlig utøvelse av anestesisykepleie • bruke relevant risiko- og pasientsikkerhetsteori og forbedringsmetoder i klinisk praksis for å opprettholde anestesisykepleie av høy kvalitet • bidra i analyse av uønskede hendelser • bidra til systematisk læring, og til kvalitetsarbeid, nytenkning og i innovasjonsprosesser i klinisk praksis • bidra til god pasientsikkerhetskultur og et godt arbeidsmiljø for å ivareta pasient, pårørende og kollegaer ved uønskede hendelser
Innhold
<ul style="list-style-type: none"> • Pasientsikkerhet (Safety I og Safety II) • Risikostyring • Pasientsikkerhetskultur • Resiliens • Human Factors • Speak-up, hvordan si ifra • Sjekklistor • Kommunikasjonsverktøy • Teamarbeid • Implementering

**Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Pasientsikkerhet**

Utarbeidet av:
Ann-Chatrin Linqvist
Leonardsen

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Forslag til pedagogiske metoder

- E-læring, nettressurser
- Forelesning
- Gruppearbeid med casediskusjoner, refleksjon og feedback
- Gjennomføre et pasientsikkerhets-/forbedringsprosjekt
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Batalden PB, Davidoff F. What is "quality improvement" and how can it transform healthcare? *Quality & Safety in Health Care* 2007; 16(1): 2-3.

Brandrud AS. Three success factors for continual improvement in healthcare: an analysis of the reports of improvement team members. *BMJ Quality & Safety* 2011; 20(3): 251-259.

Langlely GL, Nolan KM, Nolan TW. *The improvement guide: a practical approach to enhancing organizational performance*. 2nd ed. San Francisco; Jossey Bass: 2009

Leonardsen ACL. *Anestesisykepleie*. Oslo; Cappelen Damm Akademisk: 2021. Se referanselistene til kapittel 5.

Stubberud DG. *Kvalitet og pasientsikkerhet. Sykepleierens funksjon og ansvar for kvalitetsarbeid*. Oslo; Gyldendal:2018.

Aase K. *Pasientsikkerhet*. Oslo; Universitetsforlaget. 2022.

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere Juridiske og etiske aspekter

Utarbeidet av:
Anne-Line Kjos Solli

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13. september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleiere innen juridiske og etiske aspekter er å sikre at anestesisykepleiere har oppdatert og lik kunnskap om relevante områder innen helserett, samt å sikre at anestesisykepleiere følger til enhver tid gjeldende standarder og retningslinjer for faglig forsvarlig anestesisykepleie.

Formålet med programmet er også å sikre at anestesisykepleiere har nødvendig kunnskap og ferdigheter til å kunne ivareta og håndtere komplekse og kritiske situasjoner i samsvar med helselovgivning og profesjonsetikk.

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier har

- inngående kunnskap om helse- og omsorgstjenestens organisering, profesjonens etiske retningslinjer, relevante lover og forskrifter, inkludert krav til dokumentasjon av anestesi og anestesisykepleie
- avansert kunnskap om relevante lover og forskrifter knyttet til bruk av medisinsk utstyr og digitale verktøy som er relevant for yrkesutøvelsen
- spesialisert innsikt i funksjon, kontroll, anvendelse og vedlikehold av avansert medisinsk utstyr innenfor anestesi- og akuttmedisin for å kunne håndtere avvik og ivareta pasientsikkerhet

Ferdigheter

Anestesisykepleier kan

- kritisk vurdere og bruke egen kompetanse og situasjonsforståelse for å yte omsorg, fremme medbestemmelse, samt ivareta helse og velvære for den enkelte pasient, i samsvar med lover, forskrifter, retningslinjer og rammer for yrkesutøvelsen
- analysere, vurdere og håndtere komplekse og kritiske situasjoner i samsvar med helselovgivning og profesjonsetikk
- sikre kontinuitet i pasientens behandling, samt ivareta pasientsikkerhet gjennom skriftlig og muntlig dokumentasjon
- evaluere, dokumentere og kvalitetssikre anestesisykepleien
- bruke relevante kunnskaper og aktuelle retningslinjer for å forebygge infeksjoner og smitte
- analysere og ta selvstendig stilling i etiske dilemmaer og kommunisere disse ut i faglige diskusjoner

Innhold

- Overordnede føringer i den norske helsetjenesten
- Rett til helsehjelp
- Tvang i behandlingen
- Rett til medbestemmelse, informasjon og medvirkning
- Krav om forsvarlig yrkesutøvelse og virksomhet

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Juridiske og etiske aspekter

Utarbeidet av:
Anne-Line Kjos Solli

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13. september 2022

- Pasientsikkerhet, skader og uhell
- Dokumentasjon og føring av journal
- Legemidler, forordninger og delegeringsmyndighet/mulighet
- Taushetsplikt og samarbeid
- Ytringsfrihet, lojalitetsplikt og varslingsplikt
- Pliktmessig avhold for helsepersonell

Forslag til pedagogiske metoder

- Forelesning fra anestesilege, anestesisykepleier, jurist
- Utveksling av erfaring
- Etter- og videreutdanning i helserett. [Helserett - Høgskolen i Innlandet Helserett og saksbehandling, videreutdanning \(30 studiepoeng\) fleksibel modell – Høgskolen i Østfold \(hiof.no\)](#)
- Ferdighetstrening
- Simulering
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Forskrift om nasjonal retningslinje for anestesisykepleierutdanning, (Rethos 3) 26.10.2021
[Forskrift om nasjonal retningslinje for anestesisykepleierutdanning - Lovdata](#)

Forskrift av 1. desember 2000 om barns opphold i helseinstitusjon. Helse- og omsorgsdepartementet om barns opphold i helseinstitusjon.

Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp - LOVDATA [Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp - Lovdata](#)

ICNs etiske regler [seefile \(nsf.no\)](#)

Leonardsen ACL. Anestesisykepleie. Oslo; Cappelen Damm Akademisk: 2021. s44-54

Lov om helsepersonell/helsepersonelloven - LOVDATA [Lov om helsepersonell m.v. \(helsepersonelloven\) - Lovdata](#)

Lov om spesialisthelsetjenesten - LOVDATA [Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. \(spesialisthelsetjenesteloven\) - Lovdata](#)

Lov om pasient- og brukerrettigheter - LOVDATA [Lov om pasient- og brukerrettigheter \(pasient- og brukerrettighetsloven\) - Lovdata](#)

Norsk standard for anestesi. Oslo: Norsk anesthesiologisk forening (NAF) [Norsk Standard for anestesi 2016 \(nsf.no\)](#)

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere
Juridiske og etiske aspekter

Utarbeidet av:
Anne-Line Kjos Solli

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

og Anestesisykepleiernes landsgruppe av Norsk Sykepleierforbund (ALNSF).2016
www.alsnf.no/anestesisykepleierne/norsk-standard-for-anestesi

NSF Yrkesetiske retningslinjer – NORSK SYKEPLEIERFORBUND [Yrkesetiske retningslinjer \(nsf.no\)](http://www.nsf.no)

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Veiledning av studenter

Utarbeidet av:
Ann-Chatrin Linqvist
Leonardsen

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleiere innen veiledning av studenter er å gi anestesisykepleiere verktøy for å kunne veilede og evaluere studenter i praksisstudier.

Formålet er også å skape forståelse for at veiledning skal være et profesjonelt partnerskap, slik at det bidrar til kritisk tenkning over egen progresjon som igjen skal føre til endring i adferd (ikke-tekniske ferdigheter).

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier

- har avansert kunnskap om pedagogiske prinsipper i undervisning og veiledning til studenter

Ferdigheter

Anestesisykepleier

- kan selvstendig bruke anerkjente pedagogiske prinsipper til å veilede og undervise
- underviser og veileder basert på nasjonale og internasjonale rammer for utdanning og praksis
- kan planlegge ulike læringsaktiviteter
- kan benytte ulike veiledningsmetodikk
- kan benytte Nurse Anesthetists' Non -Technical Skills (NANTS) eller tilsvarende systematiske verktøy for evaluering av studenten. NANTS brukes både til å gi formativ tilbakemelding om det som studenter mestrer og må jobbe med (veileder og student sammen) og vurdering av egen progresjon (student), i tillegg til slutt evaluering av kompetansen

Innhold

- Ulike pedagogiske prinsipper
- Veiledningsmetodikk
- Anestesisykepleierens ikke-tekniske ferdigheter

Forslag til pedagogiske metoder

- Forelesning
- Filmer om bruk av NANTS
- Gruppediskusjoner om veiledning
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Cooper S, Endacott R, Cant R. Measuring non-technical skills in medical emergency care: a review of assessment measures. *Open Access Emergency Medicine* 2010; 2: 7-16.

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Veiledning av studenter

Utarbeidet av:
Ann-Chatrin Linqvist
Leonardsen

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Flynn F, Bing-Jonsson P, Falk R, Tønnessen S, Valeberg B. Educating for excellence: a cohort study on assessing student nurse anesthetist non-technical skills in clinical practice. *AANA J* 2022; 90(1): 7-15.

Flynn F, Sandaker K, Ballangrud R. Aiming for excellence- a simulation-based study on adapting and testing an instrument for developign non-technical skills in Norwegian student nurse anaesthetists. *Nurse Educ Pract* 2017; 22: 37-46.

Flynn FM, Valeberg BT, Bing-Jonsson PC, Lyberg AM, Tønnessen S. (2022) Experiences using an instrument for non-technical skills in nurse anaesthesia education: a focus group study. *BMC Medical Education*, 22:243

Flynn F, Valeberg B, Tønnessen S, Bing-Jonsson P. (Psychometric Testing of a Structured Assessment Instrument for Non-technical Skills (NANTS-no) for Use in Clinical Supervision of Student Nurse Anesthetists. *J Nurs Meas* 2021: 59-E77.

Gran Bruun AM, Flynn F. Anestesisykepleierens identitet og kompetanse. I: Leonardsen ACL. *Anestesisykepleie*. Oslo; Cappelen Damm Akademisk: 2021. Kapittel 1.

Jepsen, R., Østergaard, D., & Dieckmann, P. (2015). Development of instruments for assessment of individuals' and teams' non-technical skills in healthcare: a critical review. *Cogn Tech Work*, 17, 63-77.

Tvedten S. *Pedagogikk i sykepleiepraksis*. Fagbokforlaget; 2008.

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Simulering

Utarbeidet av:
Anne Strand Finstad

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13. september 2022

Formål

Formålet med kompetanseprogram for anestesisykepleiere innen simulering er å gi anestesisykepleiere en læringsmetode/verktøy for å trene individuelle tekniske og ikke-tekniske ferdigheter for å

- bedre samhandling i teamarbeid
- bidra til sikker og effektiv pasientbehandling.
- forbygge uønskede hendelser
- styrke pasientsikkerheten.

Læringsutbytter

Kunnskaper

Anestesisykepleier

- har inngående kunnskap om simulering som læringsmetode/verktøy

Ferdigheter

Anestesisykepleier

- samhandler i teamtrening
- bidrar til refleksjon i debriefing
- bruker kunnskap fra trening i klinisk arbeid

Innhold

- Generelle prinsipper for medisinsk simulering
- Simuleringsbasert team trening
- Anestesisykepleierens ikke-tekniske ferdigheter
- Debriefing

Forslag til pedagogiske metoder

- Forelesning
- Simuleringskurs
- Simuleringsbasert team trening
- Selvstudie (med lesepakke)
- Planlegging og gjennomføring av undervisning for kollegaer (her beregnes det tre timer per time undervisning for den som planlegger/gjennomfører)

Litteratur

Oppdaterte retningslinjer – eks:

- Leopolder, Medisinsk simulering, <https://ehandbok.ous-hf.no/folder/1071>
- INACSL Standards of Best Practice: Simulation SM [INACSL Standards of Best Practice: SimulationSM Simulation Design - Clinical Simulation In Nursing \(nursingsimulation.org\)](https://www.nursingsimulation.org/)

Flin ROC, Crichton C. Safety at the sharp end: a guide to non-technical skills. 2008.

https://books.google.no/books/about/Safety_at_the_Sharp_End.html?id=TByps-YcNIYC&redir_esc=y.

Kompetanseprogram for anestesisykepleiere

Simulering

Utarbeidet av:
Anne Strand Finstad

Sist oppdatert:
September 2022

Godkjent av ANSF
landsstyre

Gyldig fra:
13.september 2022

Dieckmann, P., *Using simulations for education, training and research*. [Using Simulations for Education, Training and Research \(psychologie-aktuell.com\)](https://www.psychologie-aktuell.com) 2009.